

چهارم

قصه‌هایی برای خواب کودکان دی ماه

(برای کودکان خردسال)

تهیه شده در : موسسه پژوهشی کودکان دنیا

تهران. صندوق پستی ۱۷۶۶۵.۳۶۷

قصه‌هایی برای خواب کودکان (دی ماه) / تهیه شده در مؤسسه پژوهشی
کودکان دنیا؛ زیر نظر ناصر یوسفی، گیتا گرکانی - تهران: پیدایش، ۱۳۸۵
۱۲۰ ص: مصور ISBN 978-964-349-368-4

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.
گروه سنی: ب.

۱. داستانهای کوتاه -- مجموعه‌ها. ۲. داستانهای تخیلی --
مجموعه‌ها. الف. یوسفی، ناصر. ۱۳۴۶. ب. گرکانی، گیتا. ۱۳۳۷. ج.
مؤسسه پژوهشی کودکان دنیا.

۶۷۴۸۴۶ ق ۸۰۸/۸۲

۱۳۸۴

۲۰۷۸۹ - ۸۴م

کتابخانه ملی ایران

خ. انقلاب خ. فخر رازی، خ. شهدای زاندارمری غربی، پلاک ۱۹۲ - تلفن: ۶۶۹۷۰۲۷۰۰ - نشر پیدایش

قصه‌هایی برای خواب کودکان (دی ماه) زیر نظر شورای ادبی

- ناشر: پیدایش
- زیر نظر: ناصر یوسفی، گیتا گرکانی
- ویراستار: هنگامه بازرگانی
- تصویرگران: سعید رضایی، علی نامور
- یونیفورم جلد: کریم نصر
- گرافیک جلد و متن: مهدی شفیعی
- چاپ اول: زمستان ۸۵
- تعداد: ۴۱۰۰ نسخه
- لیتوگرافی: سیب
- چاپ: زینق
- شابک: ۴-۳۶۸-۳۴۹-۹۶۴-۹۷۸
- سایت ناشر: www.Peydayesh.com
- کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.
- قیمت: ۱۵۰۰ تومان

قصصهای بزرگ فهرست

۶	معرفی همکاران
۸	مقدمه
۲۰	دی ماه
۲۳	نامه‌ای به بابا
۲۷	لباس زمستونی
۳۰	ها...ها...ها...چی
۳۳	ترب خیلی خیلی بزرگ
۳۶	دریانورد
۳۸	اژدها
۴۲	سه شکارچی
۴۶	ننه تپلی و شب
۴۹	یک موش خاکستری
۵۴	پادشاهی که می‌آید

- ۵۸ _____ غول خودخواه قسمت اول
- ۶۲ _____ غول خودخواه قسمت دوم
- ۶۴ _____ می‌فی در برف
- ۶۶ _____ قالیچه جادو قسمت اول
- ۷۰ _____ قالیچه جادو قسمت دوم
- ۷۴ _____ ناتاشا
- ۷۹ _____ پربزرگ نارنجی
- ۸۴ _____ چگونه روباه‌های قطبی سگ‌آبی را گول زدند
- ۸۶ _____ دوست خوب
- ۸۹ _____ چگونه گاو روی زمین پیدا شد
- ۹۱ _____ به دنبال خورشید
- ۹۴ _____ پالتو قرمز
- ۹۷ _____ چوپان کوچولو و چوپان پیر
- ۹۸ _____ دوستان
- ۱۰۱ _____ دلیر پادشاه
- ۱۰۶ _____ ای‌وای‌وهای
- ۱۰۸ _____ چگونه میمون پلنگ را از پای درآورد
- ۱۱۲ _____ تو بزرگ شده‌ای
- ۱۱۴ _____ اردک و درخت بزرگ

معرفی همکاران

تهیه شده در: مؤسسه پژوهشی کودکان دنیا
زیر نظر:

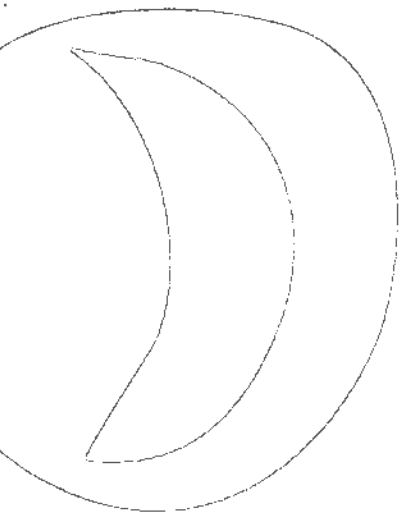
■ گیتا گرکانی ■ ناصر یوسفی

مدیر اجرایی:

■ فریبا داداشلو

شورای برنامه‌ریزی

- هنگامه بازرگانی
- فریبا داداشلو
- نسرین صدیق
- مانا نثاری ثانی
- پوپک جوان
- مهسا صدیق
- گیتا گرکانی
- ناصر یوسفی

با تشکر از:

- کتابخانه تحقیقاتی شورای کتاب کودک
- (خانم‌ها: نسرین عماد خراسانی، شهلا افتخاری و لیلا ترکاشوند)
- کتابخانه مرجع کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
- کتابخانه مؤسسه پژوهشی کودکان دنیا
- فرهنگنامه کودکان و نوجوانان شورای کتاب کودک که امکان تکثیر قصه‌ها را فراهم آوردند.

و با سپاس ویژه از:

- منصوره راعی
- توران میرهادی
- مهدخت صنعتی

و با تشکر از نویسندگان و مترجمانی که از کار آنها در این مجموعه استفاده شده است:

- لی لی ایمن
- غلامرضا جلالی نائینی
- ابراهیم دارابی
- المیرا لطفی
- زنده یاد فردوس وزیری
- جبار باغچه بان
- مینو دستور
- سپیده
- نوشین موسوی
- محسن حاجی بابا
- آناهیتا رشیدی
- گیتی شیواخواه
- زیبا مستعدی

مقدمه

کودکان خردسال لحظه به لحظه از زندگی خود را در فضاهای یادگیری می‌گذرانند. آن‌گونه که کودکان از بدو تولد تا ۷ سالگی رشد می‌کنند و یاد می‌گیرند، در هیچ دوره‌ای از زندگی خود به این میزان نمی‌آموزند.

هر تحریک حسی و هر نوع محرک بیرونی میلیاردها واکنش فیزیکی، شیمیایی و عصبی را در ساختار رشد کودکان خردسال به وجود می‌آورد. همه این واکنش‌ها می‌تواند زمینه‌های ارتباط مناسب سلول‌های مغزی و فعال شدن سیناپس‌ها را به وجود بیاورد. کودکان خردسال از آنجا که در مرحله آموختن هستند، هر تجربه‌ای می‌تواند به شناخت کودک از دنیا کمک کند.

تحقیقات نشان داده است که کودکان فقط از جنبهٔ قد و وزن رشد نمی‌کنند، بلکه نیاز دارند که بتوانند به‌خوبی در مسیر رشد عاطفی، اجتماعی و ذهنی خود قرار بگیرند. بازی‌ها، کار مستقیم با اشیاء، ارتباط‌های عاطفی با دیگران، آموزش‌های متناسب و... می‌توانند به این رشد همه‌جانبه کمک کنند. قصه‌گویی نیز یکی از راه‌های ارزشمندی است که می‌تواند به رشد کودک بسیار یاری برساند. قصه‌ها برای کودکان خردسال فقط یک محرک روانی و شنیداری نیستند، بلکه کارکردهای فراوانی برای این گروه از کودکان دارد که می‌توان به بخشی از آنها اشاره کرد:

۱. آشنایی با محیط پیرامون

کودکان از طریق قصه‌ها با محیط پیرامون خود آشنا می‌شوند. کودکان با شنیدن و فکر کردن به قصه‌هایی که برای آنها خوانده و یا تعریف می‌شود، می‌توانند با اشیا، حیوان‌ها، موقعیت‌ها، زمان و مکان‌های مختلف آشنا شوند. هر قصه در یک موقعیت خاص با شخصیت‌های مختلف و در زمان و مکان معینی پیش می‌رود. بیان همه این موارد به‌طور غیرمستقیم کودکان را با آنها آشنا می‌کند.

هر قصه‌ای می‌تواند فضایی را به‌وجود بیاورد که کودکان هنگام رویارویی با نمونه‌های واقعی، رفتار و واکنش مناسبی را از خود نشان دهند.

۲. آشنایی با ارتباط‌ها

قصه‌ها به کودکان یاری می‌رساند تا ارتباط‌ها را درک کنند. رابطه‌ای که بین شخصیت‌های یک قصه وجود دارد، می‌تواند به کودک یاری برساند که چگونه این موارد را در زندگی رعایت کند. در این مسیر حتی کودک فرصت پیدا می‌یابد تا تجربه‌های عاطفی خود را در سایه این ارتباط‌ها تمرین کند.

۳. آشنایی با ارزش‌ها

قصه‌ها پیام‌ها و ارزش‌هایی را به مخاطب خود منتقل می‌کند. کودک در اثر شنیدن، تکرار شنیدن و حتی فکر کردن به قصه می‌تواند این پیام‌ها را جذب کند و ارزش‌های خانوادگی، اجتماعی و انسانی را بگیرد.

غیرمستقیم بودن این پیام‌ها موجب می‌شود که برای کودک دلنشین‌تر، جذاب‌تر و دوست‌داشتنی‌تر شود.

۴. افزایش تمرکز

قصه‌ها قدرت تمرکز و دقت کودکان را افزایش می‌دهد. کودکان در اثر شنیدن این توانایی را به دست می‌آورند تا بتوانند شنیدن فعال را تجربه کنند. آنها حتی برای اینکه بتوانند ماجرا را دنبال کنند، ضروری است که دقت و تمرکز لازم را برای خوب شنیدن تمرین کنند.

قصه‌ها می‌توانند به کودکان یاد بدهند که چگونه روی کار تمرکز کنند و بادقت آن کار را پیش ببرند.

۵. رشد کلامی

قصه‌ها به رشد کلامی کودکان یاری می‌رسانند. قصه‌ها موجب می‌شوند تا کودکان بتوانند با گستره‌ای از کلمه‌ها آشنا شوند. کلمه‌هایی که شاید در گفت و گوی روزانه هیچ‌وقت مورد استفاده قرار نگیرند، اما می‌توان از طریق قصه‌ها آنها را به کودکان آموزش داد.

قصه‌ها دامنه‌ی آشنایی با کلمه‌ها را برای کودکان زیاد می‌کنند و به نوعی کودکان گنجینه‌های کلامی خود را ارتقاء می‌دهند و در زمان مناسب می‌توانند از این کلمه‌ها استفاده کنند.

۶. رشد عاطفی

قصه‌ها کمک می‌کنند تا کودکان لحظه‌هایی را با مراقبین خود بگذرانند و یا حتی در کنار همسالان خود از تجربه قصه‌گویی لذت ببرند. همچنین قصه‌ها موجب می‌شوند تا

کودکان با تجربه‌ها، احساس‌ها، عواطف و شیوه‌های نگرش بزرگ‌ترها آشنا شوند.

۷. رشد تخیل

قصه‌ها به رشد تخیل کودکان کمک می‌کنند. کودکان از آنجا که هنوز تجربه گسترده‌ای در شناخت دنیا ندارند، سعی می‌کنند که با ارتباط دادن بین آموخته‌های قبلی و موضوع‌های جدید به تعادل ذهن خود کمک کنند. این روند معمولاً با تخیل کودک عجین می‌شود و او را یاری می‌کند که با منطق خود به کشف و شناخت دنیا اقدام کند. براساس چنین روندی است که از قصه‌های تخیلی لذت می‌برند و از آن بهره‌برداری می‌کنند.

و ...

کارکردها و ارزش‌های قصه‌ها به مراتب بیشتر از آن است که بخواهد به همین چند مورد خلاصه شود. اما همین هفت مورد می‌تواند دلیل‌های مهمی باشد که بتوان از طریق قصه‌ها به رشد عاطفی، اجتماعی، کلامی و ذهنی کودک خدمت کرد.

با توجه به همه این استنادها بود که «مؤسسه پژوهشی کودکان دنیا» تصمیم گرفت با آماده‌سازی قصه‌های مناسب به چنین رشدی یاری برساند. بدین منظور از سال ۱۳۷۷ طرحی با هدف «تهیه قصه‌های مناسب برای کودکان خردسال ۳ تا ۶ سال» فعالیت خود را آغاز کرد. برای دستیابی به این هدف فکرها و ایده‌های گوناگونی از سوی گروه قصه مؤسسه مطرح شد تا اینکه «قصه‌های شب» مناسب‌ترین شیوه ارائه برای این هدف در نظر گرفته شد.

در پیش‌نویس اولیه طرح پیش‌بینی گردید که مؤسسه مجموعه قصه‌هایی را برای خواب کودکان در طی یک سال آماده کند. به طوری که مراقبین کودک بتوانند هر شب یک قصه را برای کودکان خود بخوانند. این کار چند مزیت اساسی داشت:

۱. فراهم کردن گنجینه‌ای ارزشمند از قصه‌های کودکان خردسال.

۲. یاری رساندن به مراقبین کودک برای انتخاب قصه‌های مناسب.

۳. کمک به بهداشت روانی کودکان برای یک خواب خوب.

بدین منظور شورای برنامه‌ریزی برای تدوین کتاب فوق در مؤسسه تشکیل گردید.

شورای برنامه‌ریزی با طی کردن مراحل زیر کار خود را پیش برد.

مرحله اول: انتخاب معیار

نکته مهمی که در آماده‌سازی این طرح بزرگ از همان ابتدا مطرح شد این بود که گروه چگونه کار خود را پیش ببرد؟ از کجا شروع کند؟ و با چه معیارهایی دست به انتخاب قصه‌ها بزند؟

برای شورا این مسأله روشن بود که تهیه کتاب «قصه‌های شب» به خودی خود کار تازه‌ای نیست و نمونه‌های مختلفی نیز چاپ شده است. البته ذکر این نکته نیز ضروری است که تقریباً تمام کتاب‌های مشابه به نوعی ترجمه هستند و کمتر از منابع ایرانی استفاده کرده‌اند.

بدین سبب شورای برنامه‌ریزی کتاب قصه‌های شب با این آگاهی که قصه‌ها ترکیب مناسبی از تألیف، ترجمه و بازنویسی و بازآفرینی باشند معیارهای زیر را برای انتخاب قصه‌ها برگزیدند:

۱. قصه‌ها مناسب گروه سنی ۳ تا ۶ سال باشد.

۲. به اقوام، نژادها، مذهب‌های مختلف و به هر نوع تفاوت، به دیده احترام درک و پذیرش نگاه شود.

۳. فاقد تبعیض جنسی باشند و جنس مؤنث در آنها فعال، تصمیم‌گیرنده و مستقل باشد.

۴. در آنها خشونت به عنوان راه حل معرفی نشود.

۵. دارای نگرش صلح‌طلبانه نسبت به جهان هستی باشند.

۶. به حقوق معلولین احترام بگذارند.
۷. به انسان و زندگی نگاه مثبت، محترمانه و امیدوارکننده داشته باشند.
۸. به بهداشت روانی کودکان برای یک خواب آرام و خوب کمک کنند.
۹. از جنبه ادبی، قصه ارزشمندی باشد.

مرحله دوم: مطالعه

با مشخص شدن اصول انتخاب قصه‌ها، اعضای گروه به مطالعه و بررسی اولیه قصه‌ها اقدام کردند.

الف. قصه‌های کودکان

تمام قصه‌هایی که در طی سال‌های ۱۳۳۰ تا ۱۳۶۰ چه به صورت کتاب و یا در نشریه‌های کودکان (از جمله کیهان بچه‌ها، پیک کودک، پیک نوآموز و ...) منتشر شده بود مورد مطالعه قرار گرفت.

قصه‌های فوق در کتابخانه‌های شورای کتاب کودک، کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و کتابخانه ملی مورد بررسی قرار گرفتند.

انتخاب قصه‌ها از سال ۱۳۳۰ تا ۱۳۶۰ بدین دلیل بود که در طی این سال‌ها قصه‌های زیبایی چاپ شده بود که متأسفانه به دلایل مختلف تجدید چاپ نشده بودند و یا نشانی از نویسنده، مترجم و یا ناشر آن نبوده است. حذف این قصه‌ها بیشتر از هر چیز به ضرر کودکان جامعه است. چرا که در بسیاری از کشورها قصه‌های خوب کودکان هر سال تجدید چاپ می‌شود و در اختیار کودکان قرار می‌گیرد.

از سوی دیگر قصه‌هایی که حداقل ۲۰ سال از چاپ آن‌ها می‌گذرد و تلاشی برای چاپ آن‌ها صورت نگرفته است، به نوعی گنجینه ملی محسوب می‌شود و باید برای حفظ و تداوم آن‌ها تلاش کرد. شورای برنامه‌ریزی با احیای این قصه‌ها در حقیقت در این راستا گام

برداشته است.

اعضای گروه با مطالعه این قصه‌ها و با توجه به اصول و معیارهای مشخص شده به انتخاب اولیه دست زدند.

در این بخش ۸۰۰۰ قصه در ۴۵۰۰۰ صفحه شامل قصه‌های تألیفی و ترجمه که ویژه کودکان بود و در کتاب‌ها و نشریه‌های کودکان به چاپ رسیده بود، مطالعه شد.

ب. قصه‌ها و افسانه‌های ایرانی

افسانه‌های ایرانی یکی دیگر از انتخاب‌های کلی شورای برنامه‌ریزی بود و اعضای گروه موظف شدند که قصه‌ها و افسانه‌های مناسب ایرانی را نیز در این مجموعه جای دهند. بدین منظور تمام منابعی که به نوعی افسانه‌های ایرانی را در خود جای داده بود مطالعه شد. خیلی از این افسانه‌ها به شکل مجزا در طی این سال‌ها منتشر شده است که بعضی از آنها برای کودکان مناسب نیستند، اما گروه سعی کرد همه این افسانه‌ها را مطالعه کند و مواردی را که با معیارهای انتخابی همخوانی داشتند، برگزید.

جدا از کتاب‌های خاص افسانه‌ها، منابع دیگری مانند کتاب‌های کوچه، کتاب هفته و نشریه‌هایی که به میراث فرهنگی مردم می‌پرداختند، مورد بازبینی و مطالعه قرار گرفتند. حتی به کتاب‌هایی که به فرهنگ مردم منطقه‌ای اشاره‌ای داشت، توجه شد. چون در اکثر این کتاب‌ها بخش کوچکی نیز به افسانه‌های محلی اختصاص داشت.

در عین حال جا دارد که از آرشیو شخصی زنده یاد ابوالقاسم انجوی شیرازی یاد کرد که از آن بسیار استفاده شده است.

در مجموع در این بخش ۴۷۰۰ افسانه ایرانی با روایت‌های مختلف در ۶۳۰۰۰ صفحه مطالعه شد.

پ. قصه‌های ملل

توجه به قصه‌های ملل بخش دیگری از توجه گروه برای انتخاب قصه‌های مناسب کودکان بود. جدا از کتاب‌ها، نشریه‌های جهانگردی و حتی بروشورهای تبلیغاتی بعضی از سفارتخانه‌ها نیز مورد بررسی قرار گرفتند.

در این بخش ۱۵۰۰ قصه با ۲۸۰۰۰ صفحه مطالعه گردید.

ت. گنجینه‌های ملی و ادب کهن

در انتخاب ما این مورد پیش‌بینی گردید که از ادب کهن نیز بتوان مواردی را انتخاب کرد و قصه‌های مناسبی را از این مجموعه برای کودکان در نظر گرفت. در این بخش اصل منابع مطالعه نشد، بلکه قصه‌هایی که برای مثال از شاهنامه، مثنوی، بوستان، گلستان، هفت پیکر و... از قبل بازنویسی شده بود، مطالعه شد. پس از مطالعه و انتخاب قصه به اصل منبع نیز مراجعه گردید تا بازنویسی به صورت دقیق‌تری صورت گیرد.

البته در این بخش به منابع دیگری مانند هزار و یک شب، کلیله و دمنه، قصه‌های بیدپای و... که از زبان‌های دیگر به فارسی ترجمه شده بودند، توجه شد. در این بخش ۱۱۰۸ قطعه مطالعه شد.

ث. قصه‌های کلاسیک کودکان

پس از مدتی، شورای برنامه‌ریزی تصمیم گرفت که از قصه‌های کلاسیک کودکان مانند گربه چکمه‌پوش، پینوکیو، هنسل و گرتل و... نیز استفاده کند و نمونه‌های خوب آنها را برای کودکان معرفی کند.

در این بخش کل افسانه‌های برادران گریم، آندرسن، لافونتین و... مطالعه شد.

ج. ترجمه‌ها و قصه‌های جدید

داستان‌هایی که برای این مجموعه ترجمه شدند و قصه‌هایی که برای اولین بار در اینجا به چاپ رسیدند.

مرحله سوم: بررسی

پس از مطالعه و انتخاب اولیه، همه اعضای گروه قصه‌های انتخابی خود را در جمع ارائه دادند و با یک نظر جمعی به انتخاب هر قصه پرداخته شد.

گروه پس از مطالعه جمعی هر قصه به سه تصمیم دست می‌یافت:

۱. انتخاب قصه برای ورود به مجموعه

۲. انتخاب با شرط برخی تغییرات

۳. حذف کامل

قصه‌هایی که حذف شدند، قصه‌هایی بودند که دارای یک مشکل اساسی با توجه به معیارهای انتخابی بودند. برای مثال بخش بزرگی از قصه‌ها، مناسب کودکان ۳ تا ۶ سال نبودند و یا به‌طور آشکار به تحقیر قوم، نژاد، مذهب و یا جنسیت خاصی می‌پرداختند. بدین ترتیب متأسفانه تعداد قصه‌های حذفی به مراتب بیشتر از قصه‌های انتخابی بودند. بعضی از قصه‌ها نیز نیاز به تغییرهای ساده و کوچکی داشتند. با این آگاهی که در پیام و یا ساختار کلی قصه تغییر زیادی به وجود نیاید برای بازنویسی کنار گذاشته شدند.

مرحله چهارم: بازنویسی

بازنویسی مرحله دیگری بود که بخش بزرگی از توان و وقت اعضای گروه را به خود اختصاص داد. در بازنویسی‌ها سعی گردید که موارد زیر رعایت گردد:

- پیام داستان تغییر نکند.

- شخصیت‌های قصه تغییر نکنند و یا تحریف نشوند.
 - فضای کلی داستان و روند ماجراها خیلی تغییر نکند.
 با رعایت این سه اصل کار بازنویسی‌ها شروع شد.
 بیش از یک سال گروه مشغول بازنویسی، دوباره‌خوانی و بازنویسی مجدد بود. به طوری
 که گاه یک قصه بیش از ۶ بار در جلسه مطرح می‌شد.
 در انتها نیز مسئولین به یکدست کردن کارها پرداختند.

مرحله پنجم: تنظیم قصه‌ها برای هر جلد

پس از انتخاب نهایی و ویرایش، نکته مهم این بود که قرار گرفتن قصه‌ها برای هر ماه چگونه باشد؟ چه قصه‌هایی را کنار هم بگذاریم؟ و چه قصه‌هایی را برای هر جلد در نظر بگیریم؟ این بخش یکی از مشکلات بزرگی بود که کار را به مراتب سخت‌تر کرد.
 در ابتدا تصمیم گرفته شد که با توجه به فضای هر ماه، قصه‌های مناسب آن جلد را انتخاب کنیم. برای مثال برای ماه دی، قصه‌هایی که به نوعی مربوط به زمستان است برگزینیم. با این نوع تقسیم‌بندی متوجه شدیم که قصه‌های جلد مربوطه بسیار یکدست می‌شوند. یعنی برای مثال کل قصه‌های یک جلد واقعی می‌شود و هیچ افسانه ایرانی و یا کلاسیک در آن جا نمی‌گیرد.

بدین ترتیب گروه مجبور شد که معیارهای کنار هم قرار دادن قصه‌ها را بازنگری کند. در نتیجه بخش دیگری از قصه‌های مربوط به هر ماه حذف شد و امکان قرار دادن آنها در ماه یا فصل دیگر نیز نبود. این ماجرا گروه را با کمبود قصه‌های مناسب روبه‌رو ساخت.
 در طی سال ۸۰، حرکت دیگری برای انتخاب قصه‌های تازه صورت گرفت و این بار بیش از هر چیز به سراغ منابع اصلی رفتیم. در انتخاب قصه‌های جدید نیز همان روند انتخاب به شکل گروهی ادامه داشت.

برای کنار هم قرار دادن قصه‌ها در هر جلد سعی شد که تلفیقی از انواع قصه‌ها به وجود بیاید. حضور قصه‌های واقعی، افسانه‌های ایرانی، افسانه‌های قصه‌های نو، قصه‌های کلاسیک و... را در یک مجموعه در نظر گرفتیم.

مرحله نهایی

برای سازماندهی هر جلد تلاش فراوانی صورت گرفت که هر جلد با جلد‌های قبل و بعد از خود همخوانی داشته باشد. از سوی دیگر با توجه به تنوع قصه‌ها سعی گردید که یکپارچگی کار نیز لطمه نخورد. این کار دشواری خاص خود را نیز داشت. چرا که از یک سو لازم بود ویژگی هر قصه با توجه به بافت، فضا و پیامی که دارد حفظ شود. از سوی دیگر گستردگی این تنوع موجب شلوغی و درهم ریختگی کل مجموعه نشود. بدین ترتیب روند کار همچنان در هر موقعیت دشوارتر و سخت‌تر می‌شد.

این مجموعه بارها و بارها بازخوانی شده است و کل قصه‌ها بارها و بارها جابه‌جا شده‌اند. هر قصه به گونه‌ای در جای خود قرار گرفته است که معنای خاص خود را حفظ کرده باشد. شورای برنامه‌ریزی سعی کرده است که با روند زیر به آماده‌سازی نهایی هر جلد اقدام کند:

- هر قصه در جایگاه خود ارزشمند باشد و با معیارهای انتخاب همخوانی داشته باشد.
- هر قصه نسبت به قصه قبل و بعد از خود همخوانی داشته باشد.

- کل قصه‌های هر جلد با یکدیگر هماهنگ باشند.
- تعادل انواع قصه‌ها در هر جلد رعایت شود.
- هر جلد با جلد قبل و بعد از خود هماهنگی لازم را داشته باشد.
- این هماهنگی در کل ۱۲ جلد مشخص و مشهود باشد.

بدین ترتیب در بررسی این مجموعه علاوه بر این که می‌توان هر جلد را مجزا دید، بهتر است که کل جلد‌ها و روندی را که تمام ۱۲ جلد دنبال می‌کنند، در نظر داشت.

همان‌طور که در ابتدا اشاره شد همکاران این مجموعه از سال ۱۳۷۷ در آماده‌سازی این کتاب فعالیت خود را آغاز کردند که این فعالیت تا سال ۸۱ که فرم نهایی کتاب آماده گردید، ادامه داشت. در طی این ۵ سال، اعضای گروه هزاران قصه را مطالعه و بررسی کردند که در مجموع نزدیک به ۱۵۰۰۰۰ صفحه می‌شود. هر یک از اعضای گروه حداقل ۶۰۰ ساعت برای این مجموعه وقت گذاشته است. با در نظر گرفتن ترجمه، تألیف، بازنویسی، بازآفرینی، ویرایش‌های چند مرحله‌ای، تایپ، دوباره‌خوانی و سازماندهی کار این ساعت‌ها به مراتب بیشتر می‌شود. قابل ذکر است که همه اعضای گروه در تنظیم این مجموعه داوطلبانه نقش مهم خود را ایفا کرده‌اند.

به همین دلیل جا دارد که سپاس و تشکر خود را از همه همکاران، نویسندگان، مترجمان، مشاورین و ویراستارانی که ما را در تنظیم این مجموعه ارزشمند یاری کردند، اعلام کنیم. شکی نیست که این اقدام یعنی تلاش برای فراهم کردن خواندنی‌های خوب و مناسب برای کودکان خردسال، فرصتی را به وجود می‌آورد تا کودکان این مرز و بوم بتوانند با نگرشی انسانی و سرشار از عشق و احترام به هم‌نوع و محیط پیرامون خود رشد کنند. رسیدن به چنین جایگاهی برای همه همکاران این مجموعه بهترین پاداش است.

معتقدیم که مجموعه «قصه‌های شب» بیش از همه چیز گنجینه قصه‌های صلح و دوستی است و والدین می‌توانند از طریق قصه‌ها تفاهم، احترام به تفاوت‌ها، همزیستی و درک ملت‌های دیگر را به فرزندان خود آموزش بدهند.

مؤسسه پژوهشی کودکان دنیا با نهایت احترام و سپاس این مجموعه ارزشمند را به همه پدران و مادرانی تقدیم می‌کند که رشد همه جانبه فرزندان‌شان خود را در رأس برنامه‌های زندگی خود قرار داده‌اند و برای تربیت فرزندان خود در راه عشق، صلح و دوستی پیشگام هستند.

مؤسسه پژوهشی کودکان دنیا